

Cena egzemplarza zł 4
Pobieranie wyższej opłaty
jest nadwyżką

ILUSTROWANY

Wydanie B.

Prenumerata mies. zł 90
wysyłka pod opaską zł 95

KURIER POLSKI

Rok III

Centrala telefoniczna IKP w Bydgoszczy 33-41 i 33-42
Telefon międzymiast. 36-00 Sekretariat redakcji 19-07
Sekretariat przyjmuje codziennie od godz. 10 do 12

Środa, dnia 28 maja 1947 r.

Konta: PKO „Zryw” Nr VI-135; PKO IKP Nr VI-140
Konto Bież Bank Gosp. Spółdz. Bydg. konto 6068

Nr 142

Pomnik Bolesława Chrobrego
w Gnieźnie (przed zniszczeniem)

Wielkie uroczystości w prastarym grodzie Chrobrego 1000-lecie Gniezna

POZNAŃ (tel. wł.). Tegoroczne święto ludowe znalazło swój centralny punkt obchodu w pierwszej stolicy państwa polskiego, w Gnieźnie, dokąd z okazji 1000-lecia tego miasta przybyły niezliczone tłumy z okolicy, delegacje ośrodków regionalnych z całej Polski oraz młodzież, która przybyła z wszystkich zakątków kraju, zwłaszcza z Ziemi Odzyskanych. Uroczystości gnieźnieńskie zaszczyli swą obecnością Prezydent RP — Bolesław Bierut, marszałek Rola Żymierski, marszałek Sejmu — Kowalski i wielu innych dostojników państwowych. Przedstawiciele władz państwowych przybyli na uroczystości gnieźnieńskie dwoma samolotami, które wylądowały na lotnisku po-

Prezydent Bierut i marszałek Żymierski obecni byli na uroczystościach — Krzyż Grunwaldu dla Gniezna — Promocja oficerów artylerii — Wielka defilada na ul. Chrobrego

znanym, gdzie ich przybycia oczekiwali przedstawiciele władz państw. i wojska z wojewodą Brzezińskim i gen. Strażewskim na czele, przedstaw. partyj polityczn., wśród których Zarząd Główny Str. Pracy reprezentowany był przez wiceprezesa dr. Widy-Wirskiego, władze wojewódzkie tego stronnictwa, przez członków Zarządu Woj. prz. Miłczyńskiego, Zimnego i Regulaka. Po powitaniu Prezydenta i Marszałka przez przedstawicieli władz

społeczeństwa, przy czym w imieniu Str. Pracy powitał Prezydenta prezes Miłczyński, goście udali się na krótki odpoczynek do gen. Strażewskiego, skąd samochodem udano się do Gniezna. Miasto udekorowano bogato sztandarami i emblematami. Po przybyciu do miasta Prezydent Bierut powitany został przez prezydenta miasta, po czym wszyscy udali się na rynek, gdzie odbyły się uroczystości. Po odebraniu raportu i dokonaniu przeglądu zebranych oddziałów, wysłuchano Mszy św. polewej, którą odprawił w asyście trzech księży dziekan WP ks. Warchałowski. Po Mszy św. odpiewano wspólnie „Boże coś Polskę”, po czym Prezydent Bierut udekorował herb m. Gniezna wstęgami i krzyżem Grunwaldu. Następnie po poświęceniu sztandarów i wzbiciu gwoździ pamiątkowych przez Prezydenta RP i Marszałka Żymierskiego, ten ostatni wręczył sztandary dowódcom jednostek Brygady Łużyckiej, którzy przekazali sztandary pocztom sztandarowym. Następnie marszałek Rola Żymierski dokonał promocji wychowanków Oficerskiej Szkoły Artylerii z Torunia. Prezydent Bierut dokonał także dekoracji 30 zasłużonych działaczy krzyżami zasługi. Na czele odznaczonych stał przew.

(Ciąg dalszy na str. 3-cj)

Przodownictwo dolara

Z przemówień amerykańskich mężów stanu, z prasy i radia przebija zawsze to samo przekonanie o przodownictwie Ameryki w po wojennym świecie. Amerykański styl życia, amerykańskie instytucje prawne, ustrojowe i kulturalne — zdaniem Amerykanów — powinny stać się wspólnym dobrem całej ludzkości. To przekonanie o wyższości półkuli zachodniej nad resztą świata pod każdym względem oraz wiara w żywotność i świeżość cywilizacyjną Stanów Zjednoczonych, nie są jednak wolne od trosk.

Prawie wszystkie swoje staty Stany Zjednoczone zdobyły w czasie dwóch ostatnich wojen. Niebawo rozwój przemysłu i gigantyczne wzrost rozmiarów produkcji, która zalała rynki światowe i dzięki której powstały warunki do pokonania „Osi”, — dalej wzrost stopy życiowej obywateli do poziomu nienotowanego w żadnym z krajów europejskich, umasowienie kultury i wreszcie atrakcyjna działalność instytucji dobroczynnych, niosących pomoc dla zniszczonej Europy i Azji — z UNRRA na czele — wszystko to osiągnęła Ameryka podczas pomyślnej dla siebie koniunktury, która prawdopodobnie już po raz trzeci się nie powtórzy. Za to powtórzyć się mogą przynajmniej i niebezpiecznie doświadczona z 1929 r. W roku tym nagły krach giełdowy zlał niby wiotką kłód gospodarkę amerykańską i zadał z kolei prawie śmiertelny cios gospodarce międzynarodowej. Ekonomisci amerykańscy zaś nie wykluczają możliwości nadejścia takiego kryzysu i załamania się koniunktury.

Wyobrażamy sobie doskonale, jakie skutki polityczne dla Ameryki poczyniłby za sobą kryzys gospodarczy. Zaden z trzejwyszych Yankesów nie zaprzecza w głębi duszy, że to, co imponuje dziś światu, to nie tylko urok amerykańskiego stylu życia i wyższość ich kultury czy „lepszość” instytucji, ale przede wszystkim wartość dolara i sila jego potęgi. Upadek dolara byłby równoznaczny z początkiem zmięczenia przodownictwa Stanów Zjednoczonych w świecie. Sami Amerykanie nie wytrzymaliby zresztą psychicznie takiego wstrząsu. Cios ten zniweczyłby cały ich obecny entuzjazm i ambicję przekształcenia świata według własnych planów, gdyż przekonaliby się o kruchości swego systemu. Prawdopodobnie też Amerykanie wycofaliby się z Francji, Włoch, Grecji i Turcji, gdyż nie byłiby w stanie nadal finansować tych krajów, dla utrzymania tam swoich wpływów.

Rozumieją to politycy amerykańscy. Dlatego równoległe do przedsięwzięć politycznych, rząd USA wykazuje dużą troskliwość o sprawy gospodarcze i szuka sposobów, które by zabezpieczyły Stany Zjednoczone przed ewentualnymi niespodziankami jakiegokolwiek kryzysu.

Minister Marshall powołał nawet specjalny urząd planowania w swoim resortcie, dając tym dowód całkowitego zrozumienia wpływu spraw ekonomicznych na układ sytuacji w świecie.

Trafna ocena powiązania polityki z gospodarką jest widoczna również w wypowiedziach Trumana. Prezydent stwierdził w swojej mowie przed otwarciem konferencji

Francji grozi strajk powszechny Czy rząd francuski użyje siły?

Będziemy nieustępliwi - oświadcza Ramadier
Socialiści francuscy podzielili się na zwolenników i przeciwników Ramadiera
Istnieje możliwość zwołania kongresu partii socjalistycznej. Prezydent Auriol popiera premiera Ramadier

PARYŻ (Obsł. wł.). Mimo dekretu rządu francuskiego o zmobilizowaniu pracowników gazowni i elektrowni, związek zawodowy nie cofną nakazu zwolnienia tempa pracy. Wobec spowodowanego tym ograniczenia dostaw prądu i gazu, ucierpiała komunikacja paryska. Dotychczas jeszcze nie wiadomo, czy zapowiedziany na środę strajk pracowników gazowni i

elektrowni nie zamieni się w strajk powszechny, jednak premier Ramadier już zapowiedział, że na wypadek rozpoczęcia strajku powszechnego, rząd użyje siły. Zmobilizowani pracownicy gazowni i elektrowni zresztą wiedzą, że w myśl prawa wojennego strajk grozi sankcjami. Premier niezależnie od tego polecił ministrowi pracy dokładne zbadanie

żądań tych pracowników, celem znalezienia podstawy do ewent. zawarcia kompromisu. W wygłoszonym przemówieniu premier Ramadier oświadczył: „Pozostaniemy nieustępliwi i strzec będziemy autorytetu rządu, który dla odbudowy kraju zmuszony jest pokonywać coraz to nowe trudności”.

Prasa francuska stwierdza możliwość zwołania kongresu partii socjalistycznej, który może zażądać dymisji Ramadiera. Zauważyć się bowiem daje wyraźny rozłam wśród socjalistów francuskich. Poza zwolennikami premiera, wielu jest członków partii, uważających, że ostateczne posunięcia premiera godzą w interes mas robotniczych i związków zawodowych. Premiera popiera prezydent Francji Auriol, który wezwał ludność, aby poparła dążenia rządu do odbudowy kraju.

Działalność Międz. Org. dla spraw uchodźców

NOWY JORK (obsł. wł.). Międzynarodowa organizacja dla spraw uchodźców i wysiedleńców ukończyła swe prace w Ameryce i w czerwcu udaje się do Lozanny. Podjęto już kroki, celem przejęcia z dniem 1 lipca br. prac UNRRA. Jak wiadomo, do organizacji przystąpiły ostatnio również Islandia i Australia, wobec czego liczba członków wzrosła do 16.

W Anglii rozpoczęły się doroczne obrady Labour Party

4 cele socjalistów angielskich w ujęciu min. Noel Bakera
Dziś przemawia premier Attlee. Min. Bevin zabierze głos w czwartek

LONDYN (Obsł. wł.). W drugi dzień Zielonych Świąt rozpoczął się w miejscowości nadmorskiej Margate doroczny zjazd brytyjskiej Partii Pracy, z udziałem 1.200 delegatów. Obrady zajął min. lotnictwa i przewodniczący partii — Noel Baker, który w wygłoszonym przemówieniu przedstawił cztery zasadnicze cele socjalistów. 1. Zaprowadzenie równości i wzajemnego zaufania między narodami świata. W tych uśłowianach W. Brytanii przypada czołowa rola, na co wskazują jej osiągnięcia w Transjordanii, Burmie, Indiach. 2. Należy za wszelką cenę zapobiec rozbięciu Europy na dwa bloki. Tacy ludzie jak Beck, Petain, Degrelle, Horthy i książę Paweł, którzy zwalczały demokrację, popierając państwa osi, winni na zawsze zniknąć z powierzchni ziemi. 3. Stworzenie międzynarodowego systemu współpracy gospodarczej, systemu, — któryby wszystkim krajom przyniósł wyzwolenie z nędzy. 4. Usunięcie obawy wojny. Jeśli to osiągniemy — stwierdził Noel Baker — to przed światem staną nieograniczone możliwości. Organizacja Narodów Zjednoczonych zdaniem mówcy winna stać się czynnikiem decydującym w sprawach międzynarodowych, a wszystkie jej organy winny mieć moc skuteczną.

Następnie Noel Baker omówił osiągnięcia rządu brytyjskiego. Podczas dzisiejszych obrad przemawiać będzie premier Attlee na temat osiągnięć rządu. Spośród zgłoszonych 500 rezolucji i wniosków wiele zawiera poważną krytykę osiągnięć rządu. W środę na porządku obrad znajduje się sprawa przymusowej służby wojskowej w czasie pokoju i planowania gospodarczego. W czwartek przemawiać będzie Bevin na temat polityki zagranicznej, a w piątek kongres obradować będzie nad kwestią budowy domów mieszkalnych.

Powrót lorda Pakenhama po inspekcji bryt. strefy okup. Niemiec

LONDYN (obsł. wł.). Pełnomocnik rządu brytyjskiego na Niemcy i Austrię — lord Pakenham, powrócił ze swej podróży po Niemczech do Londynu. Przed wyjazdem z Essen, lord Pakenham oświadczył w wywiadzie prasowym, że Niemcy muszą uznać, że wojna była zbrodnią i muszą się pogodzić z tym, że ponieść one winny konsekwencje. Mimo to — oświadczył lord Pakenham — chcemy wam pomóc o tyle, o ile to jest w naszej mocy. Lord Pakenham złoży sprawozdanie ze swej podróży min. Bevinowi.

Nie tylko swing, ale i symfonia

O młodzieży amerykańskiej utarła się opinia, jakoby prócz swinga nie istniała już dla niej żadna inna muzyka. Opinia ta jednak daleko odbiega od prawdy, jak dowodzi tego powyższe zdjęcie, dokonane podczas jednego z poranków muzycznych dla młodzieży w Los Angeles w chwili wykonywania przez orkiestrę filharmoniczną jednej z symfonii Haydna. W porankach muzycznych w Los Angeles uczestniczą chętnie młodzież wszystkich szkół tego miasta

w Genewie, że „pokój, wolność i handel międzynarodowy” są niepodzielne.

Z tych względów duże zainteresowanie budzi też w USA przebieg konferencji dla handlu międzynarodowego w Genewie. Flasko tej konferencji było by hasłem do rozpoczęcia walki między blokiem funta i dolara. Taki obrót sprawy mógłby doprowadzić do fatalnych następstw w świecie.

Byłoby to sukces Stanów Zjednoczonych, gdyby udało im się doprowadzić do harmonijnej współpracy gospodarczej w świecie. Ale jeśli USA chcą naprawdę przodować światu, to muszą przede wszystkim zaniechać tych metod, które podważają zaufanie do ich polityki. Wtedy tylko fundament, na którym opierają swoją rolę w świecie, będzie trwały i mocny — a „przodownictwo” będzie miało pierwiastki pozytywne.

Obchody Święta Ludowego

Akademia w Warszawie. Podniosło uroczystości we wszystkich zakątkach kraju

WARSZAWA (obsł. wł.). W Warszawie w sali Państw. Teatru Polskiego, odbyła się 24 maja akademia z okazji Święta Ludowego z udziałem premiera Cyrankiewicza, marsza Żymierskiego, wicepremiera Gomułki i Korzyckiego. Przemówienia okolicznościowe wygłosili: Baranowski, Korzycki i Janusz z SL, Ignar („Wici”), Bieńkowski (PPR), Jabłoński (PPS), Arczyński (SD) i Wycech (PSL-lewica).

W województwie warszawskim główne uroczystości odbyły się w historycznym Wilanowie, gdzie przemawiał wicepremier Korzycki.

Na Wybrzeżu przebieg Święta Ludowego miał charakter również bardzo uroczysty. W Gdyni defila-

Zasady ustawy o zwalczaniu drożyzny Komisje Cennikowe, Notowań i Kontroli będą czuwały nad pobieraniem godziwych cen

WARSZAWA (PAP). Uchwalony w dniu 23 bm. przez Radę Ministrów projekt ustawy o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla Rządu w zakresie zwalczania drożyzny i nadmiernych zysków w obrocie handlowym, zabrania w art. 1-szym pobierania przedsiębiorstwem sprzedawcy cen wyższych od kosztu nabycia, powiększonego o ustalony dla danego towaru zysk brutto. Art. 2-gi powierza nadzór ogólny nad całością wladz i urzędów w zakresie wykonywania ustawy — Prezesowi Rady Ministrów. Czynności, wynikające z ustawy, wykonywane będą w ramach ogólnej państwowej polityki

cen i według zasad, ustalonych przez Radę Ministrów i jej organa.

Dalsze artykuły mówią o uwiadamianiu cen, udostępnianiu nabywcom posiadanych na kładzie towarów oraz o sposobie prowadzenia rachunków, który by umożliwiał kontrolę cen i kalkulacji. Projekt ustawy podaje również definicję ceny zakupu, kosztu nabycia, oraz zysku brutto. Art. 5-ty pkt. 4 przewiduje, że dopuszczalna w obrotach handlowych wysokość zysku brutto dla poszczególnych towarów lub grup towarów ustala Minister Przemysłu i Handlu, po zasięgnięciu opinii organizacji państwowego przemysłu i handlu, organizacji spółdzielczych i samorządu gospodarczego. Uprawnienia te może Minister Przemysłu i Handlu zlecać Komisjom Cennikowym. Pkt 5 tegoż artykułu zezwala Ministrowi Przemysłu i Handlu, w porozumieniu z Ministrem Apropowizacji, na ustalanie wykazu artykułów spożywczych pierwszej potrzeby, na które mogą być wyznaczone maksymalne ceny w sprzedaży hurtowej i detalicznej.

Art. 6-ty przewiduje powołanie Komisji Cennikowych w drodze zarządzeń, wydanych przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Min. Apropowizacji, Min. Administracji Publicznej i Min. Ziemi Odzyskanych. Dalsze artykuły omawiają czynności Kom-

isji Cennikowych w zakresie ustalania i ogłaszania cen maksymalnych i wysokości zysku brutto.

Notowań cen rynku wewnętrzne go dokonywują Komisje Notowań przewidziane art. 8-ym. Następne artykuły dotyczą zakresu i sposobu działania Komisji Cennikowych i Komisji Notowań oraz pomocy, jaką winny udzielać tym komisjom wszelkie organizacje gospodarcze. Art. 12-ty, omawiający sprawowanie kontroli nad wykonaniem ustawy, przewiduje powołanie przez Rady Narodowe Społecznych Komisji Kontroli Cen, Skład, sposób powoływania i zakres uprawnień tych komisji określi uchwała Rady Państwa.

Dalsze artykuły przewidują kary za przekroczenie ustawy. Za niektóre przestępstwa możliwe jest stosowanie kary więzienia do lat 5 i grzywny do 5 milionów złotych. Ponadto Komisja Specjalna do Walki z Nadużyciami i Szkodnictwem Gospodarczym może w niektórych wypadkach skierować sprawcę przestępstwa do pracy przymusowej, jak również orzec przepadek towarów i urządzeń przedsiębiorstwa, stanowiących własność sprawcy przestępstwa.

Art. 22-gi stwierdza, że z chwilą wejścia w życie omawianej ustawy, traci moc obowiązująca dekret PKWN z dnia 25. X. 44 r. o zwalczaniu spekulacji i lichwy wojennej.

Rząd amerykański zamierza na jesieni opracować 3-letni plan pomocy dla krajów zniszczonych wojną 5 miliardów kredytów rocznie — Jak ustosunkują się do tego planu amerykańscy podatnicy

WASZYNGTON (Obsł. wł.). W Waszyngtonie ogłoszono, że rząd amerykański rozważa możliwość zwolnienia w jesieni nadzwyczajnej sesji Kongresu dla opracowania szczegółowego 3-letniego planu gospodarczego.

Sejm zbierze się w piątek, 30 bm.

WARSZAWA (PR) Najbliższe posiedzenie Sejmu odbędzie się w piątek, dnia 30 maja br. o godz. 10.

go, z uwzględnieniem akcji pomocy dla krajów zniszczonych, w ramach polityki zagranicznej rządu. Jak podkreśla prasa, będzie to pewnego rodzaju ciąg dalszy układu o pożyczce i dźwierzawie z czasów wojny. Plan pomocy będzie przewidywał prawdopodobnie udzielenie kredytów w wysokości 5 miliardów dolarów rocznie. W ten sposób akcja pomocy nie będzie już dorywcza — jak dotychczas, — ale dokładnie przemyślana, stosownie do możliwości gospodarczych Stanów Zjednoczonych. Jedno z pism podkreśla, że pomoc udzielana przez Amerykę budzi sprzeciw w kołach podatników, sprzeciwiających się takiemu zużytkowaniu placowych sum. Koła te nawołują do powrotu do polityki izolacjonizmu.

Delegacja Egiptu na obrady ONZ

LONDYN (PR) Z Kairu donoszą, że na posiedzeniu gabinetu egipskiego dokonano wyboru delegacji na obrady ONZ. Przewodniczącym delegacji będzie premier Nokrasy Pasza.

Z inicjatywy Stronnictwa Pracy odbyła się w Warszawie konferencja gospodarcza przedstawicieli inicjatywy prywatnej

WARSZAWA (PAP). W związku z projektem powołania specjalnych Komisji do Walki ze Spekulacją, z inicjatywy Zarządu Stołecznego i Wojewódzkiego Stronnictwa Pracy, odbyła się w dniu 23 bm. w lokalu S. P. w Warszawie konferencja przedstawicieli Rzemiosła, Kupiectwa oraz Drobego Przemysłu z udziałem posłów i radnych Stronnictwa Pracy.

Poza przedstawicielami Naczelnych Zrzeszeń Kupieckich, Izby Przemysłowo-Handlowej oraz Rzemieślniczej, przybyli licznie delegaci poszczególnych zrzeszeń branżowych, kupieckich, gospodarczych i rzemieślniczych z Warszawy i okolic podmiejskich.

Olbrzymia frekwencja tego zebrania wykazała, jak bardzo problem

Świat w kilku wierszach

W Tokio odbyło się zaprzysiężenie nowego premiera japońskiego Katayamy.

Między Austrią i Czechosłowacją zawarte zostało porozumienie graniczne. M. in. przewiduje ono nieskrępowane przekroczenie granicy w pasie do 15 km.

Cytadeli Namur rozstrzelano 11 agentów gestapo. Przy egzekucji obecnych było 2 tysiące osób.

Frankfurtu donoszą, że aresztowany został generał SS Frick Neumanna, były główny adiutant Himmlera.

Agencja Reutersa donosi, że w piątek, dnia 23 bm. w Bombaju wybuchły zamieszki pomiędzy Hindusami i Muzułmanami. Około 12 osób zostało zranionych nożami. Policja użyła broni.

Rząd francuski spodziewa się uzyskać przed końcem bież. roku s Międzynarodowego Banku Odbudowy nową pożyczkę w wysokości równiej 250 milionów dolarów.

Bawiąca w Turcji amerykańska misja wojskowa, rozpoczęła narady z tureckim sztabem generalnym.

Paragwaju donoszą, że lotnictwo rządowe zastąpiło 2 statki powietrzne.

Nowy Zarząd Oddziału Pomorskiego Zw. Zaw. Dziennikarzy

GRUDZIĄDZ (fa) W Grudziądzu odbyło się w pierwszy dzień Zielonych Świąt walne zebranie dziennikarzy pomorskich, zrzeszonych w Zw. Zaw. Dziennikarzy RP.

Walne zebranie dokonało wyboru nowego władz oddziału pomorskiego Związku. Do Zarządu weszli red. red.: Mielnikow — prezes Trella i Pogonowski — wiceprezesi, Małycha — sekretarz, Marku — skarbnik, oraz Bzama i Dobrowolski.

Dokonano również wyboru 5 delegatów na walny zjazd Dziennikarzy w Warszawie.

Sukcesy komunistów w Chinach

LONDYN (Obsł. wł.) Z Dalekiego Wschodu donoszą o sukcesach wojsk komunistycznych w Chinach. Miasto Czang-Czung jest całkowicie okrajone, a wszystkie linie komunikacyjne w kierunku na Pekin-Mukden przerwane. Jak podkreślają korespondenci wojenni, prawdopodobny jest upadek rządu Czang-Kaj-Szeka. Jest już za późno, aby pożyczka amerykańska mogła go uratować.

De Gasperi pertraktuje...

RZYM (Obsł. wł.) W okresie świąt premier włoski de Gasperi przeprowadził cały szereg rozmów z czołowymi politykami w sprawie skompletowania nowego rządu. Nagabywany przez przedstawicieli prasy, de Gasperi odmówił udzielenia jakichkolwiek informacji co do przeprowadzonych rokowań, stwierdzając, że uczyni to dopiero po zakończeniu pertraktacji.

de odebrali wiceprez. miasta Stołecznego oraz admirał Mohucy.

Na Dolnym Śląsku dokonano w ramach uroczystości poświęcenia sztandarów Stron. Ludowego w Lubaniu, Lignicy i Solicach Zdroju. Ponadto licznym rolnikom wręczono akty własności ziemi.

Na Górnym Śląsku uroczystości odbyły się w 2 ośrodkach: Katowicach i Opolu. W Katowicach po Mszy św. odbyła się przed bmachem Urzędu Wojewódzkiego uroczystość wręczenia sztandaru, po czym przed gmachem teatru odbyła się defilada.

Podobny przebieg miały uroczystości w Lublinie oraz we wszystkich miastach powiatowych województwa lubelskiego.

W Toruniu obradował ogólnopolski zjazd Polskiego Tow. Geograficznego

TORUŃ (Kz) Na ogólnokrajowy zjazd Polskiego Tow. Geograficznego w Toruniu w dniach 25 i 26 bm. przybyło ponad 500 geografów, reprezentujących wszystkie miasta polskie.

Otwarcia zjazdu dokonał p. prof. dr R. Galon. Przewodniczącym zjazdu został p. prof. Romer. W pierwszym dniu zjazdu odbyło się posiedzenie plenarne, na którym prof. dr Czekalski wygłosił referat p. t.: „Rola geografii, jako nauki w życiu powojennym Polski”, a mgr Za-

remba omówił koncepcje planu krajowego. Drugi dzień zjazdu poświęcony był sprawom organizacyjno-naukowym. Wygłoszono szereg referatów dotyczących spraw aktualnego nauczania geografii i informacyjnych o najnowszych osiągnięciach kartograficznych, wydawniczych i organizacyjnych.

Echa procesu ks. Tiso

PRAGA (PAP). Cała prasa czeńska i słowacka podkreśliła wiadomość, że prezydium Słowackiej Rady Narodowej postanowiło na swym ostatnim posiedzeniu, odbytym w Bratysławie, odwołać natychmiast z urzędu przewodniczącego słowackiego trybunału narodowego dr Daxnera, który prowadził proces przeciwko ks. Tiso. Jak donoszą dzienniki stołeczne, przeciwko tej decyzji za-

protestowali dwaj wiceprzewodniczący Słowackiej Rady Narodowej, posłowie partii komunistycznej — dr Smidtko i dr Horwath — opuszczając posiedzenie i oświadczając, że nie wezmą udziału w przyszłych obradach Rady do czasu, dopóki sprawa odwołania dr Daxnera nie zostanie przedłożona do rozpatrzenia Frontowi Narodowemu Słowacji.

Diennik praski „Rude Pravo” nazywa uchwałę Słowackiej Rady Narodowej niesłychanym atakiem na niezależność Trybunału Narodowego, a organ czeskich związków zawodowych „Prace” pisze, że niezawisłość sądownictwa ludowego została w ten sposób poświęcona interesom reakcyjnego podziemia słowackiego.

Protesty przeciwko wyrokowi w Greenville

NOWY JORK (PAP). Uwolnienie wszystkich oskarżonych w procesie o zlynczowanie Murzyna w Greenville wywołało ostre protesty i krytykę tego niesprawiedliwego wyroku. Szereg organizacji społecznych żąda uchwalenia federalnego prawa przeciwko stosowaniu linczu. Dr Max Yorgan, przewodniczący krajowego kongresu murzyńskiego, oświadczył, że wyrok jest „zbrodnią przeciwko wszystkim Amerykanom i ostatecznym dowodem, że ustawodawstwo południowych stanów nie zapewnia Murzynom prawdziwego wymiaru sprawiedliwości.

Nowy rekord Polski modeli latających

TORUŃ (Kz) Przy współudziale 60 modelarzy z całego woj. pomorskiego odbyły się w Toruniu drugie okręgowe zawody modeli latających. Pierwszą nagrodę za lot w kat. modelu „Czajka” (konstrukcja instr. Komuńskiego) zdobył Henryk Olszewski, uzyskując czas 9,9 i ustanawiając tym samym nowy rekord Polski.

1000-lecie Gniezna

(Ciąg dalszy ze str. 1-owej) Woj. Stron. Ludowego Roch-Kowalski. Po uroczystościach Prezydent RP Bierut wygłosił przemówienie, w którym omawiając dzieje miasta Gniezna, wskazał na zaszczytne tradycje tego miasta — kolebki Państwa Polskiego. Z kolei przemówił marszałek Sejmu — Kowalski, prezydent m. Gniezna i przewodniczący WRN, a jako ostatni przemówił marszałek Polski — Rola-Zymierski. Po uroczystościach na rynku udał się Prezydent Bierut wraz ze swym otoczeniem pieszo na ul. Chrobrego, gdzie odebrał defiladę. W defiladzie, która trwała prawie trzy godziny, brały udział oddziały WP z promowanymi oficerami na czele, piechota, artyleria smotoryzowana itd. Dalej brały udział w defiladzie liczne oddziały młodzieżowe z całej Polski oddziały kolarskie tej młodzieży, poczty

sztandarowe partii politt. i organ. społ., wśród których był także sztandar Stron. Pracy. Na trybunie obok dostojników państw, zajęli również miejsca attaché wojskowej ambasady sowieckiej, amerykańskiej itd.

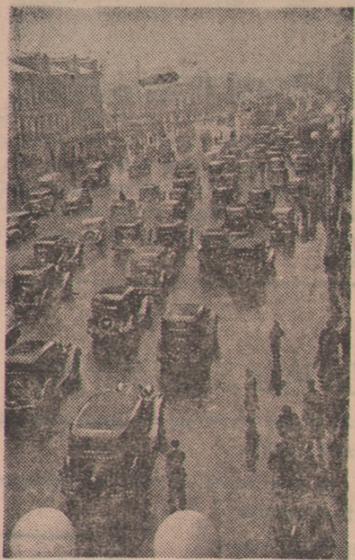
Po defiladzie udał się Prezydent w otoczeniu dostojników i innych do katedry, gdzie zapoznał się ze stanem jej zniszczenia. Następnie dostojni goście spotkali się w „Hotelu Polskim” na obiedzie, w czasie którego przemówienia wygłosili: marszałek Sejmu Kowalski, marszałek Rola-Zymierski, prezydent m. Gniezna, prez. woj. SL Roch-Kowalski, jeden z nowopromowanych oficerów i inni. W końcu przemówił Prezydent RP. Po obiedzie dostojnicy opuścili Gniezno, udając się samochodami do Poznania, skąd z lotniska wystartowali samolotami do Warszawy.

Moskwa wczoraj i dziś

Moskwa — stolica naszego potężnego sąsiada ze Wschodu — ZSRR, obchodziła w kwietniu br. 800-lecie swego istnienia.

Małe miasteczko, położone na skrzyżowaniu ważnych dróg handlowych, szybko się rozwijało i z biegiem czasu stało się kolebką państwa rosyjskiego i kultury rosyjskiej. W mieście tym, kilkakrotnie spalonym i odbudowywanym, car Iwan Groźny założył pierwszą w Rosji drukarnię, tutaj też powstał pierwszy uniwersytet. W Moskwie urodził się Puszkyn, Leontow, pracował Gogol, Czechow i spędził ostatnie lata swego życia Maksym Gorkij.

Mimo pięknych cerkwi, okazałych

Tak wygląda ruch samochodowy na ulicach Moskwy

klasztorów, imponujących gmachów państwowych i pałaców arystokracji, Moskwa była raczej w ub. latach „wielką wsią”. Centralne ulice brukowane i ekanalizowane, rażąco kontrastowały z przedmieściami miast, pograżonymi w mroku i w błocie. O ówczesnej stolicy wystarczy tylko powiedzieć, że na jednej z większych ulic przedmieścia w błocie utopiła się... krowa.

Znaczenie Moskwy maleje od roku 1713, tj. od czasu przeniesienia stolicy Rosji do Petersburga. Stan taki trwał do Rewolucji Październikowej, kiedy to władze radzieckie z Włodzimierzem Leninem na czele mianowały ponownie Moskwę stolicą Związku Radzieckiego.

Od tego czasu datuje się wspaniały rozwój tej jednej z najpiękniejszych metropolii świata. Ilość mieszkańców Moskwy wzrasta stopniowo od 2 do 4 milionów i obecnie wynosi już ponad 5 milionów ludzi. Przykład W. Lenina, który 1 maja 1920 r. w tzw.

Przed Rewolucją Październikową — Przemysł moskiewski — Nowoczesne okolice stolicy ZSRR Teatr i kino — W trosce o poziom muzyki... Moskiewski ogród botaniczny

„sobotnik” osobiście nosił kamienie i bełki na placu Kremłowskim, nie poszedł na marnie. Jego następcą — Stalin i cały naród rosyjski zrozumiał, że od tej chwili „wielka wieś” przestała istnieć i że wspólnym wysiłkiem i pracą należy postawić serce Związku Radzieckiego na poziomie ogólnoswiatowym. Pięćdziesiąt lat radzieckie zupełnie zmieniły oblicze stolicy. W tym czasie w Moskwie m. in. powstały olbrzymie zakłady przemysłowe (ZIS), wielka fabryka łożysk kulkowych, niebywale rozwinięła się sieć szkół wszystkich stopni, powstały nowoczesne teatry, zakłady lecznicze, naukowe itp.

Zainicjowany przez Stalina plan rekonstrukcji stolicy, został w zupełności wykonany. Brzegi rzeki Moskwy ujęto w granit, zbudowano 50 km pięknych bulwarów, połączono ją z Wołgą kanałem długości 128 km, w ciągu trzech lat wyasfaltowano 5 mil. m² jezdni, zbudowano 11 mostów itd. W miejsce starych domów powstały imponujące nowe gmachy jak np. Hotel Moskwa, Mauzoleum Lenina itd. Pod ulicami Moskwy zbudowano najpiękniejsze w świecie metro, chlubę obywateli Związku Radzieckiego, którego 29 podziemnych stacji robi wrażenie wspaniałych pałaców. Budowę metra kontynuowano nawet w czasie ostatniej wojny.

Naród sowiecki ze szczególnym pietyzmem odnosi się do serca Moskwy — Kremlu, z którego pozłacanych wież, zakończonych symbolem Związku Radzieckiego — czerwoną gwiazdą, płyna przepiękne dźwięki hymnu radzieckiego. Te stare mury, z cerkwią Błogosławionego Wasyla pomnikiem Minina i Pożarskiego, mówią o minionych wiekach historii. Tutaj też w marmurowym mauzoleum, odwiedzanym codziennie przez tysiące ludzi, spoczywają zabalsamowane zwłoki twórcy państwa radzieckiego — Lenina.

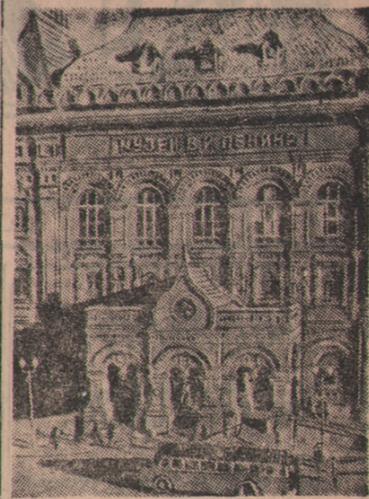
Moskwa przede wszystkim różni się tym od innych metropolii, że nie ma tu zapuszczonych, biednych dzielnic, siedziby najuboższych mieszkańców miasta i kontrastujących wspaniałych gmachów, będących własnością uprzywilejowanej warstwy. Stare drewniane domki robotnicze zostały zniszczone, a mieszkańców ich umieszczono w wygodnych, nowoczesnych gmachach. Z ważniejszych i piękniejszych budowli w Moskwie należy wymienić najnowocześniejszy gmach, w którym mieści się sala kon-

certowa im. Czajkowskiego, imponujący gmach siedziby Rady Ministrów, 14-piętrowy „Hotel Moskwa”, dominujący nad placem Maneżowym, Muzeum Historyczne, Muzeum Lenina, Centralny Dom Towarowy (CUM) gdzie można nabyć wszystko do motocykla włącznie i inne, których nie sposób wyczerpać.

Stolica Związku Radzieckiego, to nie tylko siedziba najwyższych władz państwa, Moskwa z biegiem lat stała się ośrodkiem przemysłowym, naukowym i kulturalnym. W dawnej Rosji było zaledwie 153 teatrów, a już przed wybuchem drugiej wojny światowej Związek Radziecki liczył ich 926. Na rogu placu Teatralnego wznosi się dumnie kolebka scenicznego realizmu, Moskiewski Akademicki Mały Teatr, zwany dawniej drugim uniwersytetem, ze względu na jego doniosłe znaczenie dla życia kulturalnego Rosji. Z innych teatrów zasługuje na wymienienie: Moskiewski Teatr Artystyczny, Centralny Teatr Armii Radzieckiej, Satyry, Operetki, Miniatur, Dramatyczny, Dramatu i Komedi i oczywiście Teatr Wielki, który słuszenie uważany jest za akademię opery i baletu. Balet rosyjski ma ustaloną opinię w kraju i za granicą. Rząd sowiecki stworzył kilka specjalnych szkół sztuki choreograficznej, gdzie w ciągu 9 lat artyści opanowują umiejętność tańca klasycznego i charakterystycznego. Na scenie tego teatru grywane są prze-

ważne opery klasyczne rosyjskich kompozytorów: Piotra Czajkowskiego, Glinki, Borodina, Rymśkiej-Korsakowa, a z utworów obcych kompozytorów wystawiane są opery: Verdiego, Rossiniego, Pucciniego i innych. Pięćdziesiąt lat widownia nigdy nie może pomieścić wszystkich widzów żądnych rozrywki duchowej. W Moskwie stale koncertują trzy orkiestry symfoniczne, których dobrany program jest układany z góry na kilka miesięcy. Muzyka w Związku Radzieckim nie tylko dostarcza wrażeń estetycznych, ale i wychowuje. Tę wychowawczą działalność uzupełniają ponadto dziesiątki sal koncertowych w klubach poszczególnych związków. Masowość muzyki jest potężnym ośrodkiem rozwoju kulturalnego szerokiego mas. Troska o poziom muzyki łączy się ściśle z troską o muzyków. Specjalnie stworzony tzw. „fundusz muzyczny” zapewnia kompozytorom warunki pracy i dostatek utrzymania.

Moskwa poza tym jest jednym z największych w świecie ośrodków filmowych. Podstawą jego rozkwitu jest Państwowa Szkoła Sztuki Filmowej, przemianowana na Wyższy Państw. Inst. Kinematogr. Posiada on biblioteki i filмотeki, zawierające 18.000 kaset filmowych wśród których znajdują się „białe kruki”. W Moskwie poza innymi wytwórniami na czołowe miejsce wybija się Mosfilm („Iwan Groźny”, „Świat się śmieje”) oraz Centralna Wytwórnia Filmów Dokumentalnych („Triumf młodości”, „Berlin” itd.). Sojuzdetfilm nakręca filmy przeznaczone wyłącznie dla młodzieży. W Moskwie powstało też pierwsze kino plastyczne, barwnego filmu trójwymiarowego pt. „Robinson Kruzo”. Twórcą tego kina jest laureat nagrody im. Stalina S. Iwanow. Ostatnio do stolicy Związku Radzieckiego przybyli przedstawiciele największej wytwórni filmowej „A. Rank Organisation”, aby

Mauzoleum Lenina

zapoznać się z wynalazkiem uczonego radzieckiego.

Uwagę wycieczkowicza, który — zmęczony nieustannym ruchem tysięcy samochodów, autobusów i „trajlusów” — zechce odpocząć w przepięknych bulwarach, musi zwrócić budujący się na terenie parku Ostańskiego, Moskiewski Ogród Botaniczny. Ogród ten będzie najbogatszym i najwzschodniejszym ogrodem botanicznym na świecie. Na przestrzeni 600 ha znajdujemy w alejach tego parku lub jego oranżeriach przedstawicieli flory i fauny swego kraju. Będą tam parki Italii z epoki odrodzenia i baroku, parki Francji z epoki klasycyzmu, pejzażowe ogrody Anglii itd. U podnóża drzew wyrosną najbardziej cenne i piękne rośliny egipskie. W tym wspaniałym parku buduje się 13 jezior, wiadukty, oranżerie, zakłada fontanny. Będą tu nawet takie rośliny, jak np. Victoria Regia, na której jednym liście można posadzić kilkuletnie dziecko. Ogród ten będzie posiadał oprócz ogromnych laboratoriów, przeznaczonych dla setek uczonych, kina, czytelnie i biblioteki dla zwiedzających.

Praca w Moskwie wra i kipi. Za kilka lat Moskwa, a wraz z nią wszyscy obywatele Związku Radzieckiego będą z dumą pokazywać gościom zagranicznym najpiękniejszy w świecie Ogród Botaniczny i budujące się już 16-, 26- i 32-piętrowe drapacze chmur.
opr. Edro

Ze świata katolickiego

Macassar, stolica wyspy Celebes stała się siedzibą rządu Indonezji Wschodniej, która obejmuje cały zespół wysp za wyjątkiem Sumatry, Jawy i Borneo. Nowy parlament Indonezji składa się z 70 posłów. Wśród nich znajduje się 7 katolików, w tym 3 misjonarzy, należących do Stowarzyszenia „Słowa Bożego” pochodzących z wyspy Timor i Flores.

Gmach Poczty i Telegrafów iluminowany z okazji rocznicy Rewolucji Październikowej

B. SUJKOWSKI Drzewo przeklete 30 CYKL OPOWIEŚCI

— Do Poznania jadę, a stamtąd do domu! Zaciągnę tam się do burgrabiego bańskiego na całą tę wojnę, ale mam dość! Zresztą to już niechybnie idzie na koniec Karolusowi! Wasz Czarniecki, to diabeł jest! Wiesz Waś skąd teraz jadę? Spod Warki! Ja, ja, Warka heist diese verfluchte Stadt! Gott im Himmel, ale to nie była bitwa! — Znow wycylił szklanice i zamilkł, wytrzeszczonymi oczami zapatrzonej w kącie izby, jakby tam widział coś strasznego. Pan Maliszewski, cały zamieniony w słuch, zapomniał nawet dolać wina, znieruchomiał, pochyłony w przód, ledwie dysząc z przejęcia.

Rittmeister pocałował się do siebie, jakby do siebie. — Taka armia! Lepszego żołnierza w całych Niemczech nie ma! Cóż, że na żołdzie szwedzkim, ale Niemcy! A jak uderzyła ta wasza przeklesta jazda... Mein Gott! Mein Gott! Uciekł pułkownik, uciekł ze sztandarem chorąży, uchodził kto mógł! To musi być koniec wojny! Jak z takimi ludźmi walczyć?

Pustą szklanicę przyłożył do ust, nie zauważył, iż niczego w niej nie ma, przechylił głowę w tył, potem szklanką gruchnął o ziemię i wstał tak pewnie i równo, jakby nigdy nie był pijany.

— Teraz wracam do domu... Ja, aber mein Haus... W moim domu nie ma ani takich dywanów, ani takich mebli, ani takich, ot, takich zbroi, — ukazał w kącie sali, kiedy na drewnianym koźle stała pyszna, szmelcowana, złotem inkrustowana zbroja, pamiątka spod Kirchholmu.

— Zum Teufel! — Wrzasnął nagle, w porwie pijackiego gniewu. — Nasz król przeciw Polsce zwyciężył, niech Polska płaci!

— Gerard! Hej, Gerard! — Zakrzyknął, aż szybko zadzwoniły, a w dalszych pokojach zaskowyczał jakiś pies. Przywołany krzykiem luzak rotmistrza zjawił się z magiczną wprost szybkością. Stary wyga, pamiętający wojnę trzydziestoletnią, stał wyprężony u progu i słuchał poleceń dowódcy.

— Ty, Gerard, jesteś sprytny człowiek, ty mnie słuchaj! Weźmiesz wóz, sianem wyścielesz, konie dobre. Zjedziesz tu, przed dom. Zabierzesz dywan, — niepewnym gestem dłoni objął pół domu, niby to ukazując kierunek bawialni, — zabierzesz zbroję, meble, obrazy, wszystko! To moje! Rozumiesz, Gerard?

Żołnierz ani mruknął okiem, odpowiadając tylko co chwila:

— Jawohl!

Stary szlachcic nie zrozumiał niczego z poleceń, ale gdy knechty wynosić jeli meble pojął co się dzieje i próbował protestować. Jednak rotmistrz ani chciał słuchać i z pijackim uporem powtarzał wciąż:

— To moje! Wszystko w Polsce — nasze!

Znikł wówczas pan Maliszewski w głębi domu, a po chwili wrócił już z karabela przy pasie i wsparty na swym czekaniu stanął w wąskim korytarzu, który obok kredensu wiódł do kuchni i drzwi jakieś sobą tam zaparł. Nie ustąpił, gdy żołnierze, wynoszący sprzęty, chcieli dobrać się i do tych drzwi, tylko na wszystkie ich naglegania i wrzaski odpowiadał przeczącym ruchem głowy i wyraźnym, zrozumiałym gestem: „Nie“!

Któryś z żołnierzy pobiegł wówczas po oficera, ten zaś, nieco już wytrzeźwiony, nadszedł natychmiast. Na widok nieoczekiwanych łupów, gdyż w szafach i skrzyniach znalazły się i pasy złotolite, i adamaszki, i stare

czepce niewieście perłami wysadzone, i makaty wschodnie, i srebra rodowe, ciężkie, rozbudził się w Szwedzie instynkt zbójcki i rabować jął już na trzeźwo, zimno i systematycznie.

— Co tam? — pytał już z daleka, przepychając się przez tłum żołnierzy, zatrzymanych w ciasnym przejściu przez szlachcica. — Co tam?

— Czemu Waś do tych drzwi nie puszczasz? — Zwrócił się ostro do pana domu. — W imieniu Jego Królewskiej Mości Karola Gustawa rekwizycję przeprowadź, więc muszę wszędy wejść!

— Zwykły rozbój, a nie jakaś rekwizycja! — warknął pan Maliszewski.

— Milczeć!

— Sam milcz, smarkaczu! A do tej izby nie wejdiesz!

— Czemu?

— Bo nie! Powiedziałem, że nie, to dosyć!

„Skarbczyk!” Przebiegło Szwedowi przez myśl nagłe podejrzenie, zamieniające się natychmiast w pewność. Toć ten starzec patrzył w milczeniu na rabunek dobytku i pamiątek, a teraz bronii? Na pewno skarbczyk!

— Puść Waś, póki proszę, bo każę użyć siły! — Rzucił groźnie. Pan Maliszewski wolno, ale zdecydowanie wyciągnął z pochwy karabelę i opierając się plecami o drzwi, których bronii, uniósł polyskliwe, sino cieniowane ostrze.

— Powiedziałem: Nie! — Warknął przez zęby.

— Vorwärts! — Skomendował rotmistrz, usuwając się jednak samemu przezornie na bok. Paru najbliższych rejtarów skoczyło ku starcowi. Zaszczękały żelaza, gdy karabela starla się z długimi rapirami. Ale osłabła, starcza ręka nie sprostała przewadze napastników, nie starczyło sił ani wzroku. Wnet, pchnięty parokrotnie, zwał się starzec na ziemię.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Matkom w hołdzie

Matka!
Jest ich całe legiony. Niczym niezdystansowane, niczym zastąpione trwać będą wiecznie w złej i dobrej chwili przy dziecku, gotowe do podjęcia coraz to nowych ciężarów i ofiar w imię jego dobra. Nie czekają na odznaczenia i hołdy. Dają z siebie wszystko bez reszty, całkowicie, bezinteresownie. Stają pierwszą na posterunku, opuszczają go za to ostatnie. Gdy już wszyscy pogrążeni są w głębokim śnie, one jedne starają się przeniknąć ciemności nocy, by dojrzeć oczyma duszy, jakie troski zgotuje im jutro i ile w nie trzeba będzie włożyć zabiegów i wysiłków, by je pokonać. Taka przypada już im rola. Toteż idą z godnością na spotkanie swego losu, nie bacząc że gotuje on im dużo gorczy; nie bacząc również, że ostatnie ich godziny nie zawsze opromienione będą pociechą. Wiedzą, jaka na ich barkach spoczywa odpowiedzialność.

Zrzuconą wojną Ojczyzna domaga się od nich stworzenia rodziny polskiej o jak najwyższych wartościach etycznych i moralnych, rodziny która stać się ma źródłem i ośrodkiem pełnego odrodzenia narodowego. Najlepiej wyrażają to słowa myślicielki El. Ziemieckiej: „Jakich matka symów poda światu, takich świat zwróci mężów”. I nie tylko mężów, ale braci, ojców, przyszłych wychowawców dalszych pokoleń.

Z dziedziny kosmetyki

Najlepszym środkiem przeciw zmęczeniu nóg są słone kąpiele. Do ciepłej wody wsypać garść soli kuchennej Nogi moczyć 10—15 minut.
Chcąc usunąć nadmierne owłosienie nóg, które przy dzisiejszej modzie chodzenia bez pończoch jest szpecące, należy zmywać włosy 10%

wodą utlenioną i przecierać skórę pumeksem.
Zmęczenie oczu należy usuwać przez stosowanie kompresów z borowego kwasu lub rumaniku, a najskuteczniejsze są kompresy z esencji herbaty. Nakłada się je na przeciąg chociażby 15 minut, a oczy będą wypoczęte i pełne blasku.

Po nowy zapas sił

Jak najczęściej życiodajnych promieni pragną wchłonąć te miłe kuracjuszki. Wszystkie smutki i troski zostawiły poza sobą. Jedyną ich myślą zdaje się być wykorzystanie jak najlepiej wakacyjnego pobytu na wolnym powietrzu, by wrócić do pracy z nowym zapasem sił. Najlepiej — jak widzimy — na ten okres nadają się skromne, sportowe a jednak wdziękawe sukienki, zapewniające swobodę ruchów

„Najgorzej płatna pracownica Anglii”

W drugi dzień Zielonych Świąt królowa matka Mary ukończyła 80 rok życia. Znana jest powszechnie jej skromność wymagań i surowy tryb życia, tak że jeden z ministrów angielskich jeszcze przed wojną oświadczył w Izbie Gmin, że królowa kosztuje państwo zaledwie półtora szylinga dziennie. Jest ona więc „najgorzej płatną pracownicą Anglii”

Królowa mimo podeszłego wieku wstaje o godzinie 7 rano i po 10-minutowej gimnastyce przy otwartym oknie, siada do skromnego śniadania. Z kolei następuje spacer samochodem, przy czym królowa zawsze skierowuje swe kroki do jakiegoś przytulku dla dzieci, domu wychowawczego, lub innej instytucji dobroczynnej. „Pierwsza dama imperium brytyjskiego” — jak się ją powszechnie nazywa — znana jest ze swej działalności dobroczynnej. Nie ma w niej nic ze suchej formalistki. Interesuje się zawsze żywo zakładami, w których przeprowadza inspekcję, kontrolując sposób prowadzenia zakładu, system odżywiania i wychowywania dzieci. W swej działalności filantropijnej królowa Mary jest niewyczerpana w pomysłach. I

tak chcąc nprz przyjąć z pomocą jednej z instytucji dobroczynnych królowa urządziła publiczną licytację sukienek księżniczki Elżbiety, osiągając poważne sumy na rzecz biednych. Poza tym królowa spędza codziennie kilka godzin na opracowywaniu książek, która ma być wydana dopiero po jej śmierci. Jak twierdzą wtajemniczeni, będą to pamiętniki sędziwej królowej, cieszącej się miłością obywateli całego Imperium.

Najlepsza posada świata

Jedną z najlepszych posad świata otrzymała ostatnio Angielka Miss Smieton, wyższa urzędniczka Brytyjskiego Ministerstwa Pracy. Mianowano ją szefem personalnym ONZ. Będzie ona zarządzała posadami przedstawicieli aż 51 narodów, mimo, że z obcych języków zna jedynie francuski. Od niej również w dużej mierze zależy będzie dobranie składu swych stałych pracowników... a w wyniku, jaki będzie duch organizacji, czy ciągłych tarć, czy też zgody na dwóch półkulach.

Chcecie być zdrowi i silni?

Wydażność mięśni, żywotność, energia, radość i chęć do życia wytrzymałość w pracy osiąga się przez zdrowie i siłę, a te zaś daje nam powietrze, słońce i racjonalne odżywienie.

Codziennie spożywanie warzyw i owoców jest pierwszorzędnym warunkiem naszego zdrowia. Ponieważ jednak smażenie, gotowanie i długie moczenie tych produktów obniżają wartość witamin, zawartych w po-

trawach, lekarze zalecają jadać je możliwie w stanie surowym, pod postacią sałatek i surówek. Za mało obecnie używamy jeszcze np. naszej rodzimej ziel, sałaty, kiedy we Francji natomiast, jest ona codziennym obowiązkowym daniem. Z warzyw w stanie surowym najlepiej się nadają: marchew, groszek, rzodkiewka, szczypiorek, rzepa, buraczki, kalarepa, cebula i inne.

Jeżeli chodzi o przyrządzanie surówek, to mogą one być mieszane dowolnie i doprawiane według smaku: miodem, czy cukrem, smakiem kiszonych ogórków lub sokiem z kapusty, wreszcie śmietanką. Jeżeli surówki mają być smaczne, muszą być drobno pokrojone i przynajmniej na godzinę czy pół przed spożyciem muszą się należycie odstawić.

O owocach pomówimy w stosownym czasie.

(drw)

Cudowne dziecko

Za cudowne dziecko uchodzi w Spartansburgu młody John Feaster. Chłopczyk począł mówić mając zaledwie 5 miesięcy. Licząc 18 miesięcy, znał nazwiska wszystkich ważniejszych osobistości w Stanach Zjednoczonych, umiał wymienić kolejno prezydentów i rozpoznawał ich na znaczkach pocztowych. Dwuletni obecnie John mówi po angielsku, niemiecku, włosku i grecku.

Felieton

Miałam ich sześcioro...

Dwóch — zabrała mi wojna. Najmłodszy — zginął w powstaniu. Ten czwarty, w którym najwięcej pokładałam nadziei, zawieruszył się za granicą. Wchłonęła go obca ziemia. Ożenił się z Włoszką. Zaaklimatyzował się na tamtejszym terenie. Zapomniał o swoich. Zapomniał o matce.

Dobrze, że choć ojciec tego nie doczekał. Ominął go ten, największy z bólów, ból — zapomnienie własnych dzieci.

A córka... Cóż! Zwykła kolej rzeczy. Wyszły zamąż, stworzyły sobie własne życie. Młodsza, jeszcze dziecko. Nie umie sięgnąć w głąb duszy i wczuć się w przeżycia innych. A przy tym egoizm młodości. Któż go nie przeżył? Zresztą, mąż o silnej indywidualności pociągnął ją za sobą. Gdzie ty, Kajuś... Przeszła być cór-

Małżonki posłów amerykańskich walczą o punkty

W świecie szarych ludzi utarło się mniemanie, jakoby małżonki dyplomatów i parlamentarzystów upojone dostojeństwem swych mężów (i własnym) nie raczyły się nawet pochylić, by włożyć na nogę bucik. „Nie ma oczywiście mowy, by uprawiały one sport, wynalazły co najwyższej dla sekretarek ich mężów”. Tak jednak nie jest. Na zdjęciu zrzeszone w jednym z klubów żony członków Kongresu w Waszyngtonie w walce o punkty

Coś dla Panów!

Jeszcze o rachunku sumienia

Niedawno rozpatrywałyśmy własne „cienie i blaski”, dziś z kolei przedstawimy podobny „rachunek” mężowi. Mamy nadzieję, że na taki rachunek nie będzie się krzywił, chyba

że bilans wypadnie na jego wyraźną niekorzyść.

A więc niech odpowie na następujące pytania:

1. Przyniesiesz czasem żonie bukietek kwiatów?
2. Bronisz czci i honoru żony przed innymi osobami?
3. Przychodzisz punktualnie na obiad?
4. Bierzesz żonę na przechadzkę?
5. Pamiętajesz o rocznicy waszego ślubu?
6. Chwalisz jedzenie nawet wówczas, gdy ci nie bardzo smakuje?
7. Nosisz krawat, który kupiła ci żona, nawet gdy nie bardzo ci się on podoba?
8. Pomagasz czasem żonie, choćby przy sprzątaniu stołu?
9. Czy sam od siebie zaproponujesz czasem żonie kupno jakiegoś drobiazgu dla uzupełnienia jej stroju?

Razem punktów

Pytań dla dobrego męża jest trochę mniej, niż w naszym zestawieniu. Przypominamy, że zamiast „tak” wpisujemy 2, zamiast „nie” 0, a jeśli odpowiedź jest wahająca 1. Jeśli mąż w sumie naliczy będzie mógł 16—18 punktów. To oczywiście jest dobrym mężem i żona może się czuć szczęśliwa. Jeśli będzie tylko 10—15 punktów, to jeszcze żona nie ma powodów się uskarżać, ale jeśli tylko 0—9... no powiedzmy same? Oczywiście są to

tylko drobiazgi, ale miło jest mieć męża, który obok swej wierności i miłości do nas i na nie zwraca uwagę.

Z szerokiego świata

W salonach UNESCO odbył się trzeci międzynarodowy Kongres Matek pod honorowym przewodnictwem prezydenta Francji Vincent Auriola i marsz. Czang-Kai-Szeka. Przewodniczącą komitetu międzynarodowego była p. Bidault.

W obradach wzięły udział delegatki Szwajcarii, Węgier, Hiszpanii, Belgii, Chin i Czechosłowacji.

Z okazji „Święta Matki” odbyła się w Pradze dekoracja 30 czeskich i słowackich matek, które jakkolwiek obdarzone licznym potomstwem, potrafiły pracą i ofiarnością wychować dzieci swe na pożytek narodu i państwa.

Perelki

Smutek winien mieć swe normalne granice, jak i normalna radość.

— Mamo! Pożycz mi pieniędzy. Idę do kolegi na imieniny. Tato mi da.

— Mamo! Kup mi ten śliczny kapelusik. Straszna mam na niego ochotę. Zobacysz, jak mi w nim będzie do twarzy.

— Mamo! Wythumacz mi temu nieznośnemu Romkowi, że jego zazdrość jest całkowicie bezpodstawną. Przecież ja nie flirtuję z Edziem. To mój szkolny kolega i...
Mamo! Schowaj dobrze ten pakietek. Wiesz, to... W razie czego, jakby skłopy znalazły...

A mój najmłodszy, młody chłopiec, padł na ulicach Warszawy z krzykiem: Mamo!

Dzisiaj, jestem sama. Odezłał odemnie wszyscy. Jednych zabrała mi śmierć. Drugich — odebrało życie. I tylko świadomość, że życiem swoim dalaś pewien wkład w ogólny dorobek społeczny, opromienia cichym ukonjeniem zachodzący dzień mojego życia. J. Korula

Kalendarz

Wtorek, 27 maja 1947 r.
Katolicki: Bedy i Marii
Słowiański: Radowita

BYDGOSZCZ

Oddział miejscowy dla prenumeraty i ogłoszeń: Jagiellońska 2 (Pod Arkadami tel. 24-29)

* (a). Uwaga! Śpiewacy Okr. VIII Bydgoskiego. W środę, 28 bm, o godz. 19.30 odbędzie się w sali teatru TUR'u, (ul. Grodzka) pierwsza konferencja plenarna dla członków Okr. Śpiewaczy Okręgu. Temat konferencji: „Zajęcia świetlicowe”

Dziś Iłja Hurnik

Dzisiaj w Pomorskim Domu Sztuki, o godz. 20 gra znakomity kompozytor i pianista czeski Iłja Hurnik. W programie utwory Rameau'a, Schumanna, Smetany, Debussy'ego, Prokofiewa i Hurnika.

Kasa Domu Sztuki czynna od godz. 10-13 i od 15-20.

W ogródku

Resursy Kupieckiej Liga Kobiet - Radio - Zrzeszenie Kupców

Wielkiej tajemnicy nie można zbać od razu. Poznanie niewiadomego przychodzi stopniowo. A zatem zażędamy ostrożnie za zasłonę... Niespodzianka, którą przygotowuje bydgosk. społ. trio jej autorów, będzie miała na celu nie tylko sprawienie jak największej przyjemności tym, którzy przybędą podziwiać pomysłowość organizatorów, ale i szerokiej rzeszy chorych i słabych dzieci, gdyż dochód z tej imprezy przeznaczony jest na kolonie letnie. Zdradzimy tylko, tak na ucho, że konferansjerkę przygotowuje miły sercu bydgoszczan, p. Przybora, a prowadzić ją będzie... stop! Na dalsze wtajemniczenie jeszcze nie nadszedł czas.

Odnaczenia za udział w walkach 1939 r.

(a) RKU przypomina zdemobilizowanym żołnierzom wojska polskiego zamieszkałym na terenie m. Bydgoszczy, którzy posiadają zaświadczenia jednostek wojskowych o nabitych prawach do odznaczeń, by złożyli je w RKU Bydgoszcz miasto do dnia 10 czerwca 1947 r. celem otrzymania odznaczeń. W wypadku braku zaświadczeń komendant RKU wyda odznaczenia na podstawie książeczki wojskowej, z której wynika, że dany zdemobilizowany brał czynny udział w walkach z Niemcami.

Uczestnikom walk z Niemcami 1939 r. przysługuje prawo do odznaczeń na podstawie zaświadczeń z byłych jednostek wojskowych stwierdzających udział w walkach z Niemcami w 1939 r. lub na podstawie posiadanych innych dowodów. W związku z bliskim zakończeniem nadawania odznaczeń za wojnę 1939-1945 r. należy sprawę ubiegania się o odznaczenie załatwić jak najrychlej.

Uwaga

mężczyźni rocznika 1927 BYDGOSZCZ (a). RKU Bydgoszcz-miasto przypomina mężczyznom urodzonym w roku 1927 zamieszkałym na terenie miasta Bydgoszczy o zarządzeniu rejestracji z 26 kwietnia 1947 r. Mężczyźni rocznika 1927 podlegający rejestracji winni się stawić w terminach ustalonych w zarządzeniu. Kto z jakichkolwiek przyczyn (które po terminie nie będą uwzględnione) do dnia 10 czerwca 1947 r. obowiązku tego nie wypełni, będzie pociągnięty do odpowiedzialności karnej.

Polonia - Team OM i UB (3:1 0:1)

(Kaj) W dniu wczorajszym odbył się na Stadionie Miejskim towarzyski mecz piłkarski Polonia - Team MO i UB. Spotkanie to stało na słabym poziomie i zakończyło się nieznacznym zwycięstwem Polonii w stos. 3:1 (0:1). Szczególnie słabo zaprezentowała się Polonia. Uważamy, że od kandydata na mistrza Pomorza należy wymagać więcej, niż to, co oglądaliśmy.

Władze bezpieczeństwa

otrzymują sztandary

BYDGOSZCZ (ef). Pierwszy dzień Zielonych Świąt był wielkim dniem w życiu żołnierza Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Milicji Obywatelskiej i Ochotniczej Rezerwy MO. W dniu tym odbyły się zakrojone na dużą skalę uroczystości poświęcenia i wręczenia im sztandarów, ufundowanych przez społeczeństwo pomorskie.

Zgodnie z programem odbyła się na Starym Rynku po zbiorce oddziałów KBW, MO, ORMO, pocztów sztandarowych i delegacji organizacji politycznych, społecznych i młodzieżowych - Msza św. połowa celebrowana przez ks. dziek. Andrusikiewicza. W nabożeństwie wzięli również udział przedstawiciele władz wojskowych, państwowych i samorządowych. Po wygłoszeniu okolicznościowego kazania, ks. dziekan Andrusikiewicz dokonał poświęcenia sztandarów, których rodzicami chrzestnymi byli przedstawiciele wszystkich sfer społeczeństwa a mianowicie: robotnicy, rolnicy, urzędnicy, rzemieślnicy, kupcy i wolne zawody.

Po akcie wręczenia sztandarów, przemawiali: wojewoda pomorski Wojciech Wojewoda w imieniu społeczeństwa, z ramienia Ministerstwa Bezpieczeństwa Publ. gen. Witold, oraz przewodniczący T-wa Przyjaciół Milicjanta p. Rudnicki,

podkreślając ofiarności żołnierza KBW, milicjanta i ormowca dla wielkiej sprawy zaprowadzenia sprawiedliwości i ładu. Sztandary ufundowane przez społeczeństwo pomorskie wyrażają uznanie za trudy poniesione przez poszczególne jednostki, a jednocześnie zobowiązują do dalszej wierniej i wytrwalejszej służby dla Ojczyzny i narodu. O godz. 11,15 oddziały KBW, MO i ORMO przeddefilowały z wręczonymi im sztandarami przed władzami i komitetem. W defiladzie wzięli udział również harcerze.

W godzinach południowych odbył się wspólny żołnierski obiad.

Dzieci bydgoskie

przystępują do I Komunii Św.

BYDGOSZCZ (ef). Święto Zesłania Ducha św. było uroczystym dniem wielu setek dzieci bydgoskich, które po raz pierwszy przystąpiły do sakramentu Ciała i Krwi Pańskiej.

W kościołach naszych pojaśniało od bieli sukienek dziewczątek i jaśniejących się świec. Po okolicznościowym kazaniu, wygłoszonym przez kapłana celebrującego uroczystą Mszę św., nastąpił naprawdę wzruszający dla wszystkich obecnych moment składania przez dziatwę przyrzeczenia wytrwania w zasadach wiary katolickiej, a bezpośrednio po tym przyjęcia Boga do dziecięcych serduszek.

Uboga dziatwa, przystępująca do I. Komunii św. została zaopatrzona w ubranie i obuwiu przez stowarzyszenia charytatywne. W wielu pa-

ne jednostki, a jednocześnie zobowiązują do dalszej wierniej i wytrwalejszej służby dla Ojczyzny i narodu. O godz. 11,15 oddziały KBW, MO i ORMO przeddefilowały z wręczonymi im sztandarami przed władzami i komitetem. W defiladzie wzięli udział również harcerze.

W godzinach południowych odbył się wspólny żołnierski obiad.

rafiach po Mszy św. podejmowane były dzieci śniadaniem.

Krwawa bójka

BYDGOSZCZ (ef). MO prowadzi dochodzenia w sprawie wypadku, jaki miał miejsce na stacji kolejowej w Maksymilianowie. W powstałej z nieustalonych jeszcze przyczyn kłótni między konwojentami jednego z pociągów towarowych doszło do krwawej bójki. W wyniku bójki jeden z tych „zapalczywych młodzianów” K. Chrostowski, dotkliwie poraniony przez kolegów przewieziony został do szpitala.

Najechnanie

BYDGOSZCZ (ala). Wracająca z kościoła z Dobrzeja 9-letnia mieszkanka Piescina pow. bydgoskiego Wanda Dudkówna, została w pewnym momencie najechnana przez rowerzystę Zygmunta Czarnowskiego. Dziewczynka uległa złamaniu nogi i przewieziona została do Szpitala Miejskiego.

MO prowadzi dochodzenia w sprawie wyjaśnienia przyczyny nieszczęśliwego wypadku.

Poparzenie płonąca benzyna

BYDGOSZCZ (ef). Niemal codziennie słyszy się o nieszczęśliwych wypadkach spowodowanych przez nieostrożne obchodzenie się z materiałami łatwowybuchowymi. A oto znowu jeden z tej serii.

Bernard Wrzesiński zam. przy ul. Wyspiańskiego dla stwierdzenia ilości benzyny w bańce zbliżył płonąca zapalniczkę do jej otworu. Na skutek tego zbliżenia nastąpił gwałtowny wybuch benzyny, który spowodował poważne poparzenia twarzy i piersi Wrzesińskiego. Nieszczęśliwego przywieziono do Szpitala Miejskiego.

(ea) Kradzież z balkonu. Na szkodę p. Heleny Aleksandrowiczowej zam. przy ul. Adama Asnyka 5-4 dokonano z balkonu na I piętrze kradzieży futra męskiego i swetra damskiego.

Renegatka i krzywoprzysięczyni

otrzymała należną zapłatę

BYDGOSZCZ (re). Na ławie oskarżonych SO w Bydgoszczy zasiadli małżonkowie Lotysowie Ludwik i Julianna, oskarżeni o zbrodniczą działalność w czasie okupacji w stosunku do ludności polskiej.

Lotysowa we wrześniu 1939 r. doniosła władzom niemieckim, że Polka, Florentyna Domzalska brała udział w pobliżu i obrabowaniu Niemca o nieznanym naz-

wisku. Skutki tej denuncjacji nie dały na siebie długo czekać. Domzalska została aresztowana i osadzona w więzieniu inwrocławskim. Dłuższe dochodzenia wykazały „winę” niestudnie oskarżonej Polki, którą w rezultacie pociągnięto do odpowiedzialności karnej. Wśród świadków, którzy przewinęli się przed „Sondergerichte” znajdowała się również i Lotysowa, która potwierdziła swoje kłamliwe doniesienie zaznaczając, że ludność polska w wybuchu wojny zachowała się w stosunku do wołksdeutschów bardzo agresywnie. Jednego z uciekających z Bydgoszczy Niemców Polacy pobili do utraty przytomności i pokaleczyli nożami. Domzalska, jak zeznała Lotysowa, brała udział w znęcaniu się nad tym Niemcem i kopała go nogami. W wyniku rozprawy i na podstawie tych zeznań specjalny sąd niemiecki skazał Domzalską na karę śmierci przez powieszenie. Współoskarżony, jej ojciec, został skazany na 10 lat ciężkiego więzienia.

„Godny” swej żony, Lotys Ludwik, poszedł w ślady małżonki i w dniu 25 września 1939 r. zrobił pisemne doniesienie do „Amtskommissara”, w którym oskarżał Polaków. Fr. Pierzyńskiego, J. Ważkiewicza i rodzinę Kafiaszów o nieprzychylnie ustosunkowanie się do Niemców.

Lotysowa pociągnięta obecnie do odpowiedzialności karnej nie przyznała się do winy. Zeznania świadków wypadły dla oskarżonej bardzo obciążająco. Rozprawa sądowa wykazała, że Lotysowa po powrocie z „Sondergerichte” nagrywała się z Domzalskich i opowiadała znajomym, że Domzalska „nie będzie już jadła pszennego chleba, że wyglądała w sądzie jak śmierć”. Świadek Zenon Domzalskiej, brat straconej zeznał, że przed rozprawą w „Sondergerichte” Lotysowa namawiała go, aby oskarżał swoją siostrę, za co obiecywała mu oddać swą córkę za żonę.

Sąd uznając winę oskarżonych za udowodnioną, skazał Lotysową na 15 lat więzienia, utratę praw i majątku, a jej męża Ludwika na 4 lata więzienia i pozbawienie praw obywatelskich.

W starych murach Grudziądza Zjazd dziennikarzy pomorskich

dokonał wyboru nowego Zarządu Oddz. Pom. Zw. Zaw. Dziennikarzy RP

GRUDZIĄDZ (fa). W pierwszy dzień Zielonych Świąt odbyło się w Grudziądzu dorocze walne zebranie dziennikarzy pomorskich zrzeszonych w Zw. Zaw. Dziennikarzy R. P.

Otwarcia obrad dokonał prezes Oddz. Pom. Zw. Dziennikarzy - red. Mielnikow, po czym zjazd powitali: w imieniu wojewody pomorskiego - wicewoj. Henryk Trzebiński, oraz gospodarz miasta Grudziądza prezydent Zygmuniewicz.

Po zakończeniu części oficjalnej, dziennikarze zwiedzili szereg zakładów miejskich i przemysłowych.

Po południu przystąpiono do obrad wewnętrznych. Przewodnictwem walnego zebrania objął red. Dereżyński z Torunia. Po złożeniu sprawozdań przez poszczególnych członków zarządu i ożywionej dyskusji, w której poruszono cały szereg aktualnych spraw zawodowych, walne zebranie jednogłośnie przyjęło wniosek komisji rewizyjnej, udzielając ustępującemu zarządowi absolutorium.

Z kolei przystąpiono do wyboru nowego zarządu. Na wniosek komisji - matki, przyjęty jednogłośnie przez zebranych, do ścisłego zarządu weszli: red. red.: Mielnikow - jako prezes, Trella i Pogonowski - jako wiceprezesa, Małycha - sekretarz, Markun - skarbnik, oraz Bzomowa i Dobrowolski. Na zastępców

wybrano red. red. Andrysównę Brandeburę i Weissą. Sąd Koleżeński stanowią: red. Ryszewski, Jankowski i Lipiński Komisja Rewizyjna: red Ziemak, Jacyna i Wytyk.

W wolnych wnioskach poruszono sprawę wolnych biletów wstępu do kin, przy czym na wniosek red. Trelli i Pogonowskiego przyjęto uchwałę, iż w związku z niewłaściwym potraktowaniem sprawy przez zarządy kin, prasa pomorska wstrzymuje się z dniem 27 maja br. od umieszczenia wszelkich recenzji i ogłoszeń przedstawień kinowych.

Na zakończenie dokonano wyboru 5 delegatów na walny zjazd dziennikarzy R. P. w osobach: red. red.: Markuna, Kołodziejczyka, Trelli, Oleckiego i Dereżyńskiego.

W drugim dniu świąt dziennikarze wzięli udział w zbiorowej wyjeździe do Kwidzyna i Malborka.

Puchar powędrował do Torunia Bydgoszcz - Toruń 1:2

BYDGOSZCZ (kaj) Rozegrane tu w pierwsze święto zawody piłkarskie o puchar przechodni „Ziemi Pomorskiej” między reprezentacjami Torunia i Bydgoszczy, zakończyły się po równorzędnej grze zwycięstwem torunian w stosunku 1:2 (1:1). Drużyny wystąpiły w nast. składach: Toruń: Wyciński (Mielczyński), Wendel, Gąbara, Grzybowski, Kosobucki, Wiśniewski, Rembecki, Litwin, Kamiński, Piątek, Wierzelewski. Bydgoszcz: Grzel, Pyda, Kuźbaćzak, Lubawy, Szudrowicz, Majchrzak II, Michalski, Wesołowski, Nowak, Wójcik, Rodejczak.

Grę rozpoczyna Toruń, goszcząc często pod bramką gospodarzy. W 11 min. Wierzelewski przetrzebił prawie murowaną bramkę. Dalsze ataki torunian likwiduje ofiarnie grająca obrona. Dopiero w 30 min. sędzia dyktuje rzut karny i Wierzelewski z 18 m. strzela nieuchronnie do bramki. Gra przenosi się teraz na środek boiska i

jest równorzędna. Tuż przed zakończeniem pierwszej połowy Wójcicki niespodziewanie zdobywa wyrównującą bramkę.

Po przerwie więcej z gry mają bydgoszczanie, którzy tylko dzięki niedyspozycji strzałowej nie potrafią podwyższyć wyniku. W 21 min. napad toruński, dzięki przebojowi podchodzi pod bramkę bydgoską i Rembecki z niedalekiej odległości strzela. Piłka odbija się o bramkarza, a nadbiegający Kamiński lokuje ją w siatce ustalając wynik dnia.

Reprezentacja Torunia zwycięstwem tym zdobyła puchar na własność, gdyż dwukrotnie w rozgrywkach wysła zwycięskiego Nadmienić wypada że Toruń zaprezentował grę na poziomie i wykazał więcej zespołowości podczas gdy bydgoszczanie często gubili się pod bramką przeciwnika. Sędzia p. Żmudziński miał tym razem słaby dzień. Widzów około 4 tys.

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI (Al, 1 Maja) Wtorek i środa g. 20: Grube ryby. POMORSKI DOM SZTUKI: Recital Iłji Hurnika, TEATR POLSKI (Al, 1 Maja) Środa i czwartek g. 20: Grube ryby

POLSKIE RADIO

ŚRODA, 28 MAJA 1947 r. 6.00 Progr. og.-polski. 7.35 Progr. na dzień bież. 7.40 Progr. og.-polski. 8.50 Aud. dla szkół. „Nasze rozmowy” w opr. T. Bablewskiego. 9.10 Muz. por. z płyt. 9.35 Wład. miejsc. i ogł. 9.40 Dykt. pr. dla radiowców. 14.50 Przegł. prasy pom. 15.00 Progr. og.-polski. 15.40 Rytm. taneczne w formie artystycznej wyk. I. Kurpisz-Stefanova. 16.00 Progr. og.-polski. 19.15 Wiecz. wiad. z Pomorza. 19.30 Przegł. sport. 19.25 Śpiewacy słonecznej Italii. 19.42 Kursy radiowe dla nauczycieli. 19.57 Progr. og.-polski. 23.25 Konc. żywc. 23.55 Zak. aud.

Z APROWIZACJI

Wydział Apr. i H. m. Bydgoszczy podaje do wiadomości, że na mocy zarządzenia Min. Apr. przyznano karty zaopatrzenia: członkom rodzin pracowników przedsiębiorstw budowlanych państwowych, należących do samorządu terytorialnego oraz SPB - kat. I Rodz. oraz członkom rodzin prywatnych i spółdzielczych przedsiębiorstw budowlanych (za wyjątkiem SPB), które przedstawiają przewidziane zarządzeniem ministerialnym zaświadczenie, iż są objęte układem zbiorowym pracy w budownictwie, oraz że ponad 50% swych pracowników zatrudniają przy robotach wykonywanych dla władz, przedsiębiorstw i instytucji państw., samorz. lub o charakterze publiczno-prawnym - kat. I Rodz. Zaświadczenie winno być wystawione przez Urząd Wojewódzki, Wydz. Odbudowy wzgl. przez Okręg. Dyr. Odbudowy i jest ważne na miesiąc, w którym zostało wystawione oraz na dwa następne miesiące, po czym musi być odnowione.

Zgodność ze stanem faktycznym zapotrzebowania rodz. kart zaopatr., składanych przez przedsiębiorstwa budowlane, winna być każdorazowo poświadczona przez właściwy miejscowy oddz. Zw. Robotn. i Prac. Przem. Budowlanego. Ceramicznego i pokrewnych zawodów w Polsce. Samym pracownikom wszelkich przedsiębiorstw budowlanych pracownicze karty zaopatrzenia nie przysługują.

Prowadzący meldunki pobiorą dodatkowo karty wymienne na czerwiec br. dla uprawnionych rodz. pracowników budowlanych, dopisując ich do wykazów mieszkańców domów. Odbiór kart wymiennych dla w. w. wyznacza się na dzień 28 bm.

Ceny na art. spoż. w pow. bydgoszcz.

(a) Ceny na artykuły spoż., obowiązujące na terenie pow. bydgoskiego od dnia 23 bm.

Chleb żytny z maki 90% - cena 1 kg chleba równa się cenie 1 kg maki, jednak nie może przekraczać 50 zł, 1 kg maki pszennej 80% 90 zł, 1 kg kaszy jęczm. 50 zł, 1 kg grochu 50 zł, 1 kg fasoli 65 zł, 1 kg buraków 15 zł, 1 kg marchwi 15 zł, 1 kg kapusty kisz. 30 zł, 1 kg cebuli 50 zł, 1 kg mięsa wieprz. 240 zł, 1 kg mięsa woł. 200 zł, 1 kg mięsa ciel. 160 zł, 1 kg kiełbasy pom. 260 zł, 1 kg słoniny 280 zł, 1 kg smalcu 375 zł, 1 kg masła mlecz. 450 zł, 1 kg masła wiejsk. 380 zł, 1 litr mleka od 22-24 zł, jajko świeże za szt. od 7-8 zł, 1 kg cukru 175 zł, 1 kg kawy prawdziwej 1.250 zł, 1 kg herbaty 5.800 zł, 1 kg soli białej 10 zł, 1 kg mydła zwykłego 458 zł, bułka 50 g - 5 zł, chleb psz. 10-bukłowy 50 zł, 1 kg kaszanki 40 zł, 1 kg pasztetowej 270 zł, 100 kg ziemniaków 700 zł, 1 kg sera pełnotł. 300 zł, 1 kg sera chud. 60 zł, 1 litr octu 90 zł, 1 litr nafty 33 zł.

Śmierć pod kołami samochodu

BYDGOSZCZ (ala) Przejżdżający ul. Fordońską zaprzęg konny, prowadzony przez zam. przy ul. Cegielnianej 1, Rankego został w pewnym momencie najechnany przez samochód ciężarowy jadący z zawrotną szybkością. Na skutek gwałtownego uderzenia, powożący Ranke, został wyrzucony z siedzenia na bruk i dostał się pod koła samochodu.

Przybyły na miejsce wypadku lekarz stwierdził natychmiastowy zgon nieszczęśliwego woźnicy.

Uchwały kupiectwa prywatnego

o zadaniach, wynikających z obowiązku prowadzenia walki z drożyzną i spekulacją

WARSZAWA (Obsl. wł.) Zorganizowane kupiectwo całej Polski przyłącza się do walki z drożyzną i spekulacją. We wszystkich ośrodkach kraju zapadają uchwały stwierdzające, że naczelnym hasłem kupiectwa jest:

1. niepoddawanie się psychologii panikarstwa i niedawanie posłuchu plotkom;
2. dążenie do normalnego zaopatrywania swych przedsiębiorstw w towary;
3. zaopatrywanie swych odbior-

4. bezwzględne omijanie pokątnych dostawców i nielegalnych źródeł towarowych;
5. ścisłe przestrzeganie zasad rzetelnej kalkulacji kupieckiej;
6. ujawnianie cen na wszelkich artykułach powszechnego użytku oraz przestrzeganie obowiązku prowadzenia rachunkowości;
7. sumienne wykonywanie wszelkich zarządzeń władz.

Dnia 25 maja 1947 r. o godz. 1.30 zasnęła w Bogu po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, nasza najlepsza i najtroskliwsza matka, babcia, prababcia, siostra, teściowa, ciocia i szwagierka

Anastazja Peplińska

z domu Świerczyńska
przeżywszy lat 73. W głębokim i nieutulonym smutku pogrążeni
mąż z rodziną

Bydgoszcz, Stockholm, dnia 27. 5. 1947 r.
ul. Chwytowo 4

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 28 maja 1947 r. o godz. 16.30 z kaplicy cmentarza staro- arneg przy ulicy Grunwaldzkiej.

Klej do detek
oliva do rowerów
łatki samochodowe na gorąco
wysyła za zaliczeniem po cenach fabrycznych
HURTOWNIA: ZB. MAŁSKI
POZNAŃ, Św. Marcina 67, tel. 20-76 2332

POLSKA HURTOWNIA GALANTERYJNA
16 dż, ul. Nowomiejska 3, tel. 222-32
Sprzedaż tylko HURTOWA 1476
Wszelka drobna Galanteria i Konfekcja
Prowinoja za zaliczeniem. Cenników nie wysyłamy.

KREDA CZUBEK i S-ka
Poznań, Libelta 10
telefon 36-91
Odwrotna wysyłka wagonowo i drobnica

SMOŁA Aromaty owocowe
szamoty, nity, inne mater. budowl.
Eau de Cologne 1735
F-ka Aromatów Owocowych
Łódź, Śródmiejska 22, tel. 200-52 1924

OGŁOSZENIE O PRZETARGU
Nr 7/75
Zarząd Miejski w Gdańsku ogłasza przetarg nieograniczony na wykonanie remontu wag w Gazowni Miejskiej w Gdańsku.
Przetarg odbędzie się dnia 10 czerwca br. o godz. 12 w Wydziale Technicznym Zarządu Miejskiego w Gdańsku przy ul. 3-go Maja 9, pokój 303, gdzie oferenci mogą otrzymać bliźsze informacje, ślepe kosztorysy i wzory ofert, oraz warunki ogólne i techniczne wykonywania robót w godz. 9—13 od dnia 31. 5. br.
Oferty należy składać do godz. 10.30 dnia 10. 6. br. w pokoju 310.
Wadium stanowi 2% oferty.
Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo wyboru oferenta, bez względu na wysokość oferty, podziału robót między kilku oferentów, a także uznania, że przetarg nie dał wyniku (2249)

PRZETARG
Dyrekcja Dróg Wodnych w Gdańsku, ul. Skotnicka 1 a ogłasza przetarg nieograniczony, pisemny na wykonanie prac pomiarowych na rz. Wiśle pod Nieszawą w km 697—708. W zakres pomiarowy wchodzi: zdjęcia tachymetryczne terenu nadwodnego, sondowania powierzchni wodnych oraz zdjęcia przez krol poprzecznych inundacji.
Szczegółowe informacje i ślepe kosztorysy otrzymać można za zwrotem kosztów w Dyrekcji Dróg Wodnych w Gdańsku, Skotnicka 1 a.
Oferty w zapieczętowanych kopertach z napisem „Oferta na prace pomiarowe na rzece Wiśle pod Nieszawą” należy składać w kancelarii Dyrekcji do dnia 3 czerwca br. do godz. 10-tej. Do oferty należy dołączyć kwit na wpłacone do kasy Dyrekcji wadium w wysokości 2% ogólnej sumy kosztorysowej.
Termin rozpoczęcia przetargu 3 czerwca 1947 r. godz. 10.30.
Dyrekcja zastrzega sobie prawo wyboru dowolnego oferenta podziału prac pomiędzy oferentów, jak również unieważnienia przetargu bez podania motywów.
Dyrektor (inż. Riedel) 2251)

Ogólnopolski program radiowy
WARSZAWA I.
Dnia 28 maja 1947 r. (środa):
6.00 Sygnał czasu. 6.05 Dziennik poranny. 6.30 Konc. Orkiestry Detej. 7.15 Wład. poranne. 8.40 Skrzynka PCK. 15.00 Pogad. dla dzieci pt. „Rozmowa Tomcia z żabą i ropuchą”. 15.15 Recital skrzypcowy Bohdana Łosakiewicza. 15.40 „Rytmy taneczne w formie artystycznej”. 16.00 Dziennik pop. 16.12 Koncert Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Stef. Rachonia. 16.55 Audycja dla młod. 17.10 „Przy głosniku”. 17.15 Skrzynka techn. 17.20 Kwartet Smyczk „Belalett”. 18.05 „Mozalka wiosenna” H. Mickiewiczówna. 18.30 Nauka przy głosniku. 18.55 Muzyka lud. 19.15 Muzyka rozrywk. 20.02 Dziennik wiecz. 20.30 Fryderyk Chopin — Sonata op. 65. 21.15 Aud. rozrywk. 21.45 Radiowy Uniw. Lud. 22.00 „Popioły” Zeromskiego. 22.15 Konc. Orkiestry Tancernej P. R. pod dyr. J. Cajmera. 23.00 Ostatnie wiad. 23.25 Muzyka poważna. 24.00 Hymn.

ZAWIADOMIENIA

Gdańska Spółdzielnia Przewozowo-Spedycyjna z odp. udz. Gdańsk- Wrzeszcz ul. Piękna 12, tel. 419-73 zawiadamia, że samochody w ruchu towarowym na trasie Gdynia-Gdańsk-Bydgoszcz-Toruń-Warszawa-Łódź kursować będą w/g następującego rozkładu:
wyjazd z Gdańska: poniedziałki, środy;
wyjazd z Warszawy: środy, piątki. (2242)

KUPNO

Woskówki farby do powlekania maszyn do pisania i liczenia, powielacze kupuje Wacław Rohowski i Ska, Zakup-Sprzedaż — Naprawa maszyn biurowych Poznań, Mielżyńskiego 18, tel. 43-25. (1888)

Skład Przyborów Fotograficznych Bydgoszcz Al. 1 Maja 22 stale kupuje Leicy, Contaxy, Retiny Robot oraz sprzęt fotograficzny i filmy 6X9. (1887)

Wazelinę lanolinę, stanol, olejek miętowy, menthol, surowce kosmetyczne, zakupi każdą ilość „ENOLA”, Łódź, Napiórkowskiego 24, tel. 177-00 (2123)

Fabryka „Alfa” Bydgoszcz Garbary 3 zakupuje stale wszelkie ilości srebra (złom, monety, wyroby). (1866)

Kupimy kocioł emalowany, pojemność ca 200 litrów z odpływem filtr „Ariston”, korki winne, azbest filtracyjny. Zgłoszenia Kazimierz Sowa i Ska, Kraków, Stradom 11. (2215)

OLEJKI perfumeryjne, mentol, olejek miętowy, glicerynę, stearynę, surowce kosmetyczne. Zakupi każdą ilość „ENOLA”, Łódź, Napiórkowskiego 24 tel. 177-00. Przedstawiciel, Poznań Krasieńskiego 13, m. 19 Kotkowski. (1630)

SPRZEDAŻ

Wytwórnia Bielizny „Kimono” Łódź, Piotrkowska 24/7 poleca koszule męskie w dużym wyborze. (1937)

Hurtowa sprzedaż dewocjonalni i wszelkich pamiątek religijnych: Bigosiński, Warszawa Marszałkowska 108. (2250)

Bieliznę damską w dużym wyborze poleca Zofia Serafino wicz Łódź, Nowomiejska 4 (1638)

Victoria — oryginalny klej kauczukowy do detek po cenach fabrycznych wysyła za zaliczeniem „Reklama” Łódź, Piotrkowska 46 (1695)

Stal narzędziowa, szybkoobrotowa, resorowa i blacha transformatorowa płytki „Vidia” poleca Kazimierz Madej, Skład narzędzi, śrub, artykułów technicznych i naczyń kuchenne. Łódź, Piotrkowska 181 tel. 272-08 i 260-19. (2187)

Wytwórnia Bielizny „SYRENKA” M i B Stawicy polecamy ładną bieliznę milanezową i rundową z ładnymi haftami i koronkami Łódź Al. Kościuszki 93/25 (przy Bandurskiego), tel. 189-10. (2062)

Wędkarstwo — haczyki — żyłki — sieci — „Rybak” — Gdynia, Świętojańska 47- Cenniki. (2060)

PLECAKI — chlebaki — pasy harcerskie Tania-Hurtowo poleca W. Czabański, Łódź, Piotrkowska 189, tel. 272-24. (1697)

RÓŻNE

Filatelistom cenniki wysyła Dom Filatelistyczny, Witkowski, Poznań, Św. Marcina 18. (2192)

Pięgi, żółte plamy, opalenię, usuwa Azela Krem. Do nabycia w drogeriach. (160r)

Ogrodnictwo wezmę w dzierżawę. Oferty S. Mikołajczak, Brody, pow. N. Tomyski, poczta Brody, Poznańskie (2155)

Potrzebna od zaraz samotna spółniczka od lat 40 do restauracji z gotówką 70.000 zł. Informacji udzieli IKP Szczecin, Zygm. Felczaka 16. (2248)

Przyjmę letników z utrzymaniem lub bez, obszerne pomieszczenia. Woda i łąsy. Miedźno, pow. Świecie — Warczak. (2257)

UWAGA

Restauracja Nowoczesna Gospoda Warszawska poszukuje współnika fachowca uczciwego interesu dobrego, wkład od 50 do 250 tysięcy, gwarancja pracy, chleba. Mieszkanie na miejscu, Polczyn-Zdrój, Grunwaldzka 18, Restauracja. (10370)

Wydzierżawie od 1 lipca 47, powiatowym mieście (centrum) na Pomorzu 1 duży sklep, 4 pokoje kuchnia, 2 śpiłkierze, 2 obszerne piwnice. Ewtl. przystąpię jako współnik. Oferty do IKP Bydgoszcz pod nr „2256” (2256)

POSADY WOLNE

Wytwórnia Artykułów Spożywczych „Marta” Kraków, ul. Dominikańska 3, poszukuje poważnych przedstawicieli. (2174)

Kierownika samodzielnego poszukuje RTPD. Oddział w Inowrocławiu. Podanie lub zgłoszenie osobiste ul. Król. Jadwigi nr 16, parter, pokój nr 8. Uposażenie według umowy. (2252)

Sekretarka, kilkuletnia praktyka biurowa natychmiast potrzebna, wysokie miesięczne wynagrodzenie. Osobiste zgłoszenie lub nadesłać list życiorysem — fotografia do IKP, Kluczbork, Pl. Bohaterów 33. (Śląsk Opolski). (2246)

Pomoc domowa potrzebna od zaraz. Warunki dobre. Oferty IKP Bydgoszcz pod „Uczciwa”. (10369)

Panna do prowadzenia gospodarstwa u samotnego nauczyciela na wsi potrzebna. Oferty IKP Bydgoszcz „10374” (10374)

Od zaraz poszukujemy: 1 księgowego-bilansiste 2 urzędników handlowych 2 monterów samochodowych 2 starszych szoferów Rejonowa Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa „Samopomoc Chłopska” w Braniewie, woj. Olsztyńskie, Róli-Zymierskiego 46. (2247)

Poszukujemy mistrza rzeźniczego wędliniarza jako kierownika warsztatu oraz pomocników. Oferty z życiorysem prosimy składać do Bydgoskiej Spółdzielni Spożywców, Aleje 1 Maja 9. (2238)

Poszukujemy przedstawicieli Dochody intratne. Oferty: „Vao”, Katowice, skrzynka pocztowa 376. (2147)

PRACY POSZUKUJĄ

Mistrz rzeźniczy samodzielnym, poszukuje pracy miejscowości obojętnej. Oferty IKP Bydgoszcz „2255”. (2255)

Rolnik samotny, siła wieku, przyjmie pracę w zamożnym gospodarstwie. Oferty Gdańsk-Wrzeszcz skrzynka pocztowa 9, „Repatriant”. (2243)

Dzielnia biuralistka pisze na maszynie, prowadzi kasę, dłuższą praktyką, dobre świadectwa, zmieni posadę od dnia 1 lipca możliwie mieszkaniem miejscowości obojętnej. Oferty proszę do IKP Bydgoszcz pod „NO”. (2258)

POSZUKIWANIA

Rokickiego Władysława ur. 13. II. 1895 r. poszukuje Włodzimierz Zgłoszenia do redakcji IKP Kluczbork, Pl. Bohaterów 33. (Śląsk Opolski). (2246)

Kto z mieszkańców Jagielnicy wie, gdzie przebywa Rusin Piotr z Nagórzanek. Wiadomość proszę podać: Gdańsk-Wrzeszcz Sobótka 8, Krukiewicz. (2244)

Pisz Aniela i Maria z Olszanki pow. Sambor wywiezione na przysmusowe roboty do Niemiec, tamże ostatnio zatrudnione; in Badasdorf bei E. Henning über Kolhen Anhalt (2). In Burg bez Magdeburg ds. D. A. F. gemeinschaft st. 16 I. poszukują rodzice Pisz Filip i Agata zam. Kluczbork, ul. Byczyńska 93. (2246)

UNIWAŻNIENIA

Unieważniam zagubioną legitymację Ubezpieczalni Społecznej Bydg. nr 11525609, nazwisko Jan Spychalski. (10371)

Unieważniam zagubione dokumenty: książeczkę wojskową wystawioną przez wojskowe władze sowieckie, zaświadczenie wojskowe wydane w Paryżu 1946 r. przez „Ataché Polski” oraz legitymację PPR na nazwisko Leon Pabisz zam. Kluczbork, Kościuszki 25. (2246)

Unieważniam skradzione prawo jazdy szoferskie, książkę Ubezpieczalni Społecznej, Superczyński Marian Gniezno. (2240)

OSTRZEŻENIA

OSTRZEŻENIE!
Ostrzega się przed nabyciem maszyn do liczenia marki „Continental” nr P 73055, „REMA” nr 2555 i „Astra” (z działaniem elektrycznym i na korbę) skradzionych dnia 22 maja 1947 w lokalu Powiatowej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Sterogardzie. (2239)

ZAMIANY

Zamienię mieszkanie czteropokojowe w śródmieściu Bydgoszczy na dwupokojowe w Warszawie. Oferty pod „Komfort” IKP Bydg. (10380)

MATRYMONIALNE

Kawaler, samotny rzemieślnik, bez nałogów, podobno wartościowy, nie bydgoszczanin, pragnie zapoznać przystojną, nie szczupłą sumienną, dobrą wychowaną pannę do 25. Cel matrymonialny. Oferty IKP Bydg. pod „10383”. (10383)

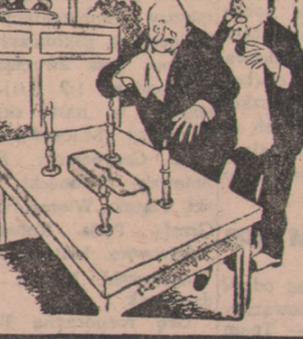
Panna, inteligentna lat 29, dobrej rodziny, posiadająca większą ilość gotówki z braku odpowiedniej znajomości pozna urzędnika lub rzemieślnika, dobrym charakterem. Oferty proszę do IKP Bydgoszcz pod nr „2259”. (2259)

Przyjaciela, który podzieli swe smutki i radości z przystojną lat 30. Cel matrymonialny. Oferty Gdańsk-Oliwa, Posta restant nr 141. (2241)

Sztandary
Chorągwie, proporzyczki paramenta kościelne
Irena Szalowa
POZNAŃ, ul. Skarbowska 23, tel. 12-54

100 stołów
ewtl. pojedynczo o d d a
DROGERIA, TORUŃ
Łazienna nr 28 2088

Humor zagraniczny

— Co to znaczy, Feliksie!
— Nie widzisz? To jest mój ostatni wios, który mi dzisiaj wypadł przy czesaniu!..

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Bydgoszcz, Marsz. Focha 20
DZIAŁ OGŁOSZENI I PRENUMERATY
W BYDGOSZCZY:
ul. Jagiellońska 2 (Pod Arkadami) — Telefon 24-29
Za niedoręczenie pisma spowodowane wyższą siłą nie odpowiadamy. Reklamistów nie zamawianych Redakcja nie zwraca. Za dział ogłoszeniowy Red. nie odpowiada.

ODDZIAŁY „ILUSTROWANEGO KURIERA POLSKIEGO” W WIELKICH MIASTACH POLSKI
PODODDZIAŁY W WIEKSIZYCH MIASTACH AGENTURY NA PROWINCJI
DLA POSZCZEGÓLNYCH ZIEM POLSKI ODREBNE WYDANIA „IKP”
DRUKARNIA POLSKA SPÓŁDZIELNIA WYDAWNICZEJ „ZRYW”
BYDGOSZCZ, UL. MARSZ. FOCHA 18. — TELEFON 18-99.

OGŁOSZENIA: Drobne po 15 zł za słowo. Poszukiwanie rodzin i pracy 5 zł za słowo. Minimalna opl. za 10 słów. Tłusty druk 100% drożej.
Ogłosz. millimetr.: w tekście 50 zł za 1 mm. Za tekstem 20 zł. Urzędowe przetargi 20 zł. Nekrologi od 20 — 50 zł. Tabela-ryczne, bilanse 30 zł. Niedziele i święta 50% drożej. Za terminowe zamieszczanie ogłoszeń administracja nie odpowiada.